

FORUMUL INTERNATIONAL AL CETĂȚENILOR

Raport

“Să fim activi! Motivații pentru participarea activă a cetățenilor la viața democratică a Uniunii Europene”

LET'S GET
ACTIVE!

15-17 Octombrie 2015

Nicosia, Cipru

ACTIVITATEA 5

Detalii Document

Proiect ““Să fim activi! Motivații pentru participarea activă a cetățenilor la viața democratică a Uniunii Europene”” (ACTIVEU)

Raport: Forumul Internațional al Cetățenilor, Nicosia 2015

Realizat de echipa ACTIVEU: FOUNDATION OF ALTERNATIVE EDUCATIONAL INITIATIVES (FAEI), FUTURE WORLDS CENTER, ASOCIATIA EuroDEMOS, COOPERATIVA SOCIALE COOSS MARCHE ONLUS scpa

Srijinul Comisiei Europene pentru realizarea acestei publicații nu reprezintă un acord asupra conținutului care reflectă doar punctul de vedere al autorilor. Comisia Europeană nu este responsabilă pentru informațiile cuprinse în material sau pentru utilizarea ulterioară a acestora.

Cuprins

PREFAȚĂ.....	Error! Bookmark not defined.
REZUMAT.....	Error! Bookmark not defined.
FORUMUL INTERNAȚIONAL AL CETĂȚENILOR.....	Error! Bookmark not defined.
CONCLUZII PENTRU RECOMANDĂRILE FINALE.....	16
PROCESUL DIALOGULUI STRUCTURAT – ÎNTREBĂRI FRECVENTE.....	17
ANEXE.....	20

PREFAȚĂ

În numele proiectului *“Să fim activi! Motivații pentru participarea activă a cetățenilor la viața democratică a Uniunii Europene”* și a echipei de implementare a acestuia mulțumim participanților la Forumul Internațional al Cetățenilor pentru entuziasmul, contribuția, timpul, energia și expertiza pe care au adus-o în realizarea activității și a rezultatelor descrise în prezentul raport.

Toți cei 25 de participanți s-au implicat activ și au lucrat pentru a identifica schimbări ce ar încuraja implicarea democratică și participarea activă în procesele democratice. Implicarea și perseverența acestora au făcut experiența co-laborator-ului atât bogată ca și diversitate dar și productivă. Participanții sunt primii autori care și-au exprimat ideile și viziunile exprimate în acest document.

REZUMAT

Prezentul raport sintetizează rezultatele Forumului Internațional al Cetățenilor care s-a desfășurat în Nicosia, Cipru în perioada 15 – 17 Octombrie 2015. Forumul a fost organizat în cadrul proiectului *“Să fim activi! Motivații pentru participarea activă a cetățenilor la viața democratică a Uniunii Europene”*, proiect co-finanțat prin programul Europa pentru Cetățeni a Uniunii Europene. Scopul programului este de a crește nivelul de implicare și participare a cetățenilor europeni la viața comunității europene și să contribuie la conștientizarea acestora asupra rolului pe care îl au în dezvoltarea politicilor europene și a viitorului Uniunii Europene în general.

Anterior Forumului Internațional al Cetățenilor, a fost publicată o invitație deschisă pentru idei și contribuții privind creșterea implicării civice și a participării cetățenilor. Persoanele interesate au putut aduce contribuția (răspunzând la întrebarea – provocare inițială utilizată pentru declanșarea procesului Dialogului Structurat) folosind Idea Prism, o aplicație pentru mobile (gratuită) creată special pentru a dezvolta participarea on-line. Ideile centralizate au fost ulterior prezentate în cadrul Forumului Internațional al Cetățenilor. Invitația pentru contribuții a fost publicată pe pagina web a proiectului și pe pagina de facebook a proiectului. De asemenea, persoanele care și-au declarat interesul pentru proiect au fost notificate prin e-mail privind această posibilitate.

Forumul a fost implementat folosind metodologia Dialogului Democratic Structurat (SDDP). Metodologia SDDP a fost selectată pentru dezvoltarea acestei inițiative în structurarea ideilor reprezentanților actorilor interesați privind posibilitățile de acțiune pentru creșterea participării active la viața democratică a Uniunii Europene. Metodologia SDDP susține dialogul democratic și structurat între membrii unui grup heterogen ai reprezentanților actorilor sociali interesați. Este eficient în special în soluționarea conflictelor complexe privind scopuri și valori și în crearea unui consens la nivelul strategiei organizaționale și inter-organizaționale. Este fundamentată științific pe 7 legi ale ciberneticii/științei sistemelor fiind riguros validată în sute de cazuri în ultimii 30 de ani.

Participanții au fost invitați să răspundă unei *“întrebări inițiale”*, – care este principala întrebare a co-laboratorului în jurul căreia sunt concentrate discuțiile ulterioare. În acest particular co-laborator întrebarea inițială a fost selectată pentru a se adresa subiectului activității particulare care se concentrează pe identificarea de soluții și recomandări pentru încurajarea implicării democratice și a participării în procesele democratice.

Întrebarea inițială selectată în cadrul co-laboratorului a fost: **Ce schimbări ar trebui introduse pentru încurajarea implicării democratice și a participării în procesele democratice?**

Prin implicarea în dialogul structurat s-a urmărit:

- A. Participanții să înțeleagă și să aprofundeze complexitatea situațiilor și a interconexiunilor între „idei”;
- B. Să ofere oportunitatea participanților de a înțelege modul de gândire al altora sau să perceapă situația actuală sau să își imagineze o situație ideală;
- C. Un consens “votat” între toți participanții la co-laborator ar fi vizualizat în “arborele de influență” ca fiind un produs comun.

În urma prezentării și a discutării rezultatelor, participanții au urmat să realizeze un plan pentru a realiza progresul. Așteptările privind rezultatele acestui Forum sunt de a contribui la dezvoltarea de idei și politici în acest sens. În primul rând la dezvoltarea recomandărilor/posibilelor soluții pentru creșterea participării democratice la viața democratică a Uniunii Europene – ce vor fi prezentate instituțiilor relevante la nivel național și european, organizațiilor și altor actori relevanți, de asemenea, diseminate la nivel de mase.

METODOLOGIA: DIALOGUL DEMOCRATIC STRUCTURAT (SDDP)

SDDP este o metodologie special concepută pentru a oferi asistență grupurilor neomogene în gestionarea unor probleme complexe, într-un timp limitat. Aceasta permite integrarea contribuțiilor individuale ale persoanelor cu viziuni, perspective și cunoștințe diferite printr-un proces participativ, structurat și colaborativ.

Un grup de participanți care dețin cunoștințe despre o situație particulară sunt angajați într-un efort colectiv de dezvoltare a unui cadru comun de analiză bazat pe un consens și o înțelegere împărtășită a stării ideale actuale sau viitoare. SDDP promovează comunicarea între participanți concentrată în procesul de proiectare, angajamentul și a proprietății intelectuale asupra rezultatelor.

Structura și procesul unui co-laborator SDDP

O problemă complexă poate fi abordată optim de către actorii sociali reprezentativi astfel:

1. Dezvoltarea unei viziuni comune a unei situații viitoare ideale. Această structură a viziunii ideale reprezintă un ghid care ajută sistemul social să pășească către următoarea etapă;
2. Definirea problematicii curente dezvoltă o înțelegere comună și împărtășită asupra obstacolelor care împiedică actorii interesați să își realizeze viziunile;
3. Definirea acțiunilor/opțiunilor sau a unui plan de realizare a obiectivelor.

Aceste trei etape sunt realizate utilizând exact aceleași tehnici de dialog. Fiecare etapă este completată cu rezultate similare:

- (1) O listă a tuturor ideilor [SDDP este un process de auto-documentare]
- (2) Grupuri de idei clasificate folosind atributele comune
- (3) Un document cu rezultatul votului [efectul eronat = cele mai populare idei se dovedesc a nu fi cele mai influente]
- (4) O hartă a influențelor. Acesta este cel mai important rezultat al metodologiei. Ideile sunt asociate în funcție de modul în care acestea se influențează reciproc. Dacă o idee abordează o problemă, atunci ideile care o influențează cel mai mult sunt cauzele principale. Abordarea acestora va fi cel mai eficient mod de soluționare. Dacă o idee descrie o situație ideală viitoare, atunci investiția în factorii care o influențează cel mai mult va contribui cel mai eficient, mai rapid, mai econom, etc. la realizarea obiectivului final.

Mai jos, este descris în detaliu procesul tipic al unei sesiuni SDDP și etapele sale:

1. Amploarea dialogului este constrâns și concentrat cu ajutorul unei “întrebări inițiale”. Aceasta este formulată de către un nucleu de experți, care fac parte din Echipa de Management (KMT) și este alcătuită din cunoscători ai problemei complexe și experți ai metodologiei SDDP. Întrebarea poate fi transmisă prin e-mail tuturor participanților, cărora le este solicitat să contribuie cu minim 3 răspunsuri înainte de întâlnire.
2. Toți respondenții la întrebarea inițială sunt înregistrați în software-ul CogniScope II. Acestea trebuie să fie scurte și concise, deci să cuprindă o idee într-o singură propoziție. Autorii pot clarifica ideile prin câteva fraze adiționale.
3. Ideile sunt grupate în categorii în funcție de asemănări și atribute comune. O echipă mai mică poate realiza acest proces, pentru a reduce timpul de lucru (de ex. Între sesiunile plenare).
4. Toți participanții acordă 5 voturi și sunt rugați să își selecteze ideea favorită (cea mai importantă dintre ele). Doar ideile care vor primi voturi vor fi luate în considerare în următoarea etapă și cea mai importantă.
5. În această etapă participanții sunt rugați să analizeze modul în care ideile se influențează între ele. De exemplu, aceștia vor fi rugați să decidă dacă soluționarea problemei X va ajuta la soluționarea problemei Y. Dacă răspunsul este da (majoritatea voturilor) o influență este stabilită pe harta ideilor. Modul de citire a respectivei influențe este: itemii de la bază reprezintă cauzele fundamentale (dacă se discută un obstacol), sau cei mai influenți factori (dacă se discută o situație ideală sau acțiuni ce trebuie întreprinse). Trebuie acorda prioritate acestor factori de bază.
6. Utilizând factorii de bază, participanții vor dezvolta o strategie eficientă și vor putea dezvolta un plan de implementare.

FORUMUL INTERNAȚIONAL AL CETĂȚENILOR

Factori propuși de către participanți

În perioada 15 – 17 octombrie 2015, 25 de participanți din Europa s-au întâlnit în Nicosia, Cipru pentru a se implica într-un dialog democratic structurat centrat pe întrebarea:

Ce schimbări ar trebui realizate pentru a încuraja angajamentul și participarea în procesele democratice?

Participanții au descris 65 de idei în timpul dialogului în cadrul grupului.

Tabelul 1. Lista ideilor (vezi anexele) rezuma toate opțiunile și factorii propuși de către grup, care, dacă ar fi realizați, ar contribui semnificativ la încurajarea angajamentului democratic și a implicării în procesele democratice.

Gruparea factorilor

Gruparea a fost realizată imediat după clarificarea factorilor. Această parte a procesului este cea în care ideile sunt analizate în paralel pentru a se forma grupuri.

Participanții au discutat între ei și au format următoarele grupuri de idei:

Grupul 1: Accesabilitate și Transparență

- 6: Accesabilitatea informației
- 10: Informarea efectivă – diseminarea
- 37: Transparență și dialog

Grupul 2: Educație

- 2: Centre de formare a liderilor civici
- 3: Formarea de specialiști în și promotori ai cetățeniei active
- 4: Educație civică realizată în medii formale și non-formale
- 5: Dezvoltarea de activități civice tradiționale
- 7: Conștientizarea democrației
- 9: Prezentarea bunelor practici
- 14: Educație politică în ciclul gimnazial
- 17: Implementarea de workshop-uri și educație politică în universități
- 21: Capacitarea cetățenilor de a participa în procesele democratice, prin dezvoltarea de abilităților și instrumente
- 22: Prezentarea avantajelor de a fi activ
- 23: Integrarea unor simulări a participării active și educație civică experiențială în școli
- 34: Creșterea conștientizării publicului asupra faptului că participarea activă poate schimba lucrurile
- 35: Democrație prin intermediul artei spectacolelor
- 57: Prezentarea consecințelor inactivității
- 62: Creșterea calității predării limbii engleze

Grupul 3: Bottom-up

- 8: Crearea unei platforme de discuții între generații
- 13: Crearea mai multor căi de comunicare pe verticală pentru participare activă
- 18: Consolidarea conexiunii între societatea civilă, autoritățile locale și Uniunea Europeană
- 38: Centre mobile pentru activități ale cetățenilor, care să ajungă și în orașe și comunități mici
- 40: Programarea unor întâlniri democratice la nivel local
- 48: Forme libere de democrație directă fără utilizarea tehnologiei la nivel local

Grupul 4: Re-design

- 11: Participarea parlamentară să fie o loterie
- 12: Micșorarea salariilor și a beneficiilor politicienilor aleși
- 15: Introducerea unor cote de participare a tinerilor în parlament
- 16: Maxim 2 mandate pentru politicienii aleși
- 28: Finanțarea campaniilor electorale să fie realizată doar prin sponsorizări controlate (3 voturi)
- 29: Creșterea considerabilă a numărului de parlamentari
- 31: Mai multe mecanisme pentru eficientizarea responsabilității
- 42: Pereți de feed-back pentru politicieni
- 44: Trebuie trecut un test pentru a vota
- 47: Mai multe controale și bilanțuri a implicării corporațiilor în timpul formulării politicilor
- 49: Toate grupurile de vârstă ar trebui să fie reprezentate egal în politică

Grupul 5: N/A

- 19: Participarea activă în societate

Grupul 6: N/A

- 20: Implicarea mass-media în activități democratice

Grupul 7: N/A

- 30: Să facem participarea atractivă folosind instrumente de marketing și recompense (motivații)

Grupul 8: Media și tehnologie

- 20: Implicarea mass-mediei în activități democratice
- 33: Forme libere a democrației directe cu ajutorul tehnologiei
- 45: Acoperire live (TV, web) a discuțiilor parlamentare
- 55: Consolidarea și susținerea presei independente
- 56: Platforme on-line care să încurajeze interacțiunea și întrebările între cetățeni și politicieni
- 61: Mai multe posturi de radio comunitare și proiecte media

Grupul 9: N/A

- 35: Democrație prin arta spectacolelor
- 36: Promovarea ideii că implicarea civică promovează dezvoltarea socială

Grupul 10: ONG

- 41: Mai multe activități desfășurate de ONG-uri
- 50: Mai multă susținere acordată ONG-urilor
- 51: Competiție pentru performanță
- 53: Activitatea civică nu este doar act de caritate
- 54: Diminuarea tiraniei grupurilor de interese

Grupul 11: N/A

- 46: Eliminarea atitudinii de neputință

Grupul 12: Legislație

1: Minimalizarea birocrăției

52: Legislație care să protejeze cetățenia activă de presiunile politice

58: Mai multă eficiență în expunerea și pedepsirea corupției

59: Dezvăluirea obligatorie a pozițiilor și a surselor de finanțare ale persoanelor care fac lobby

63: Protejarea și promovarea libertății de exprimare

65: Dezvăluirea averii tuturor cetățenilor

Grupul 13: Încredere în democrație

19: Participare activă în societate

46: Eliminarea atitudinii de neputință

60: Creșterea încrederii în democrație prin modele sociale

Prioritizarea factorilor

În această etapă participanții au votat factorii pe care ei îi consideră a fi o prioritate în atingerea scopului de a încuraja angajamentul și participarea în procesele democratice. Fiecare participant a putut vota pentru 5 factori diferiți. A fost un total de 65 de voturi centralizate. Cele 65 de voturi au fost direcționate către 27 de factori. Aceasta este descrisă științific prin parametrii gândirii extinse (Spreadthink4) sau divergență (ST sau respectiv D), a cărui valoare de dezacordului este în acest caz 38%. Conform a numeroase studii, rata medie a dezacordului gândirii extinse (Spreadthink4) este de 44%. Gândirea extinsă (Spreadthink) este definită ca $(V-5)/(N-5)$ unde N este numărul total al ideilor și V este numărul ideilor care au primit cel puțin un vot.

Următoarele idei au primit cele mai multe voturi:

23: (9 voturi) Integrarea unor simulări a participării active și educație civică experiențială în școli

21: (7 voturi) Capacitarea cetățenilor de a participa în procesele democratice, prin dezvoltarea de abilităților și instrumente

13: (4 voturi) Crearea mai multor căi de comunicare pe verticală pentru participare activă

49: (4 voturi) Toate grupurile de vârstă ar trebui să fie reprezentate egal în politică

59: (4 voturi) Dezvăluirea obligatorie a pozițiilor și a surselor de finanțare ale persoanelor care fac lobby

Harta influențelor

Factorii din hartă au fost structurați pe 3 nivele și sunt interconectați prin influența pe care o exercită între ei.

Ideile care apar mai rar sunt poziționate pe nivelul I al hărții de influență și au un impact redus în ceea ce privește influența decât cele aflate la nivelul III. Aceasta înseamnă că implementarea ideii care se află la nivelul III în cadrul structurii va influența realizarea celorlalte idei aflate pe nivelele II și I cu eforturi și resurse mai puține.

Astfel, eforturile ar trebui concentrate pe ideile aflate la baza hărții.

Nivelul I: 49, 30, 52, 31, 13, 23

Nivelul II: 55, 2, 50, 45, 59

Nivelul III: 36

Conform acestei hărți, cea mai influentă idee, care, conform înțelepciunii colective a participanților, trebuie să fie prioritară, este:

Ideea 36: Promovarea ideii că implicarea civică dezvoltă inteligența socială

Clarificarea ideii:

Toți cetățenii implicați în activități democratice știu foarte bine că inteligența socială stă la baza tuturor reușitelor în viața noastră. Cetățenia activă, prin faptul că oferă foarte multe oportunități de implicare pentru a contribui efectiv la binele comun, la binele societății și la tratarea problemelor cu care se confruntă. Cetățenia activă dezvoltă firesc inteligența socială de a cărei beneficii se bucură în primul rând cetățeanul activ. În condițiile în care oamenii ar fi informați privind acest lucru, în condițiile în care ar fi promovată prin mijloacele de informare a societății actuale acest concept evolutiv, folosind rezultatele demonstrate până acum, vom beneficia implicit de o societate mult mai echilibrată și de o democrație cu adevărat funcțională.

În cadrul etapei de stabilire a relațiilor de influență între actori au fost cazuri în care participanții au identificat factori care se influențează reciproc, nu doar uni-direcțional. Acest fenomen este denumit „ciclu” și în acest SDDP au fost identificate 2 cicluri.

Ideea 23 cu ideea 21 se influențează reciproc și ideea 13 cu ideile 6, 22, 28, 33, 56, 63.

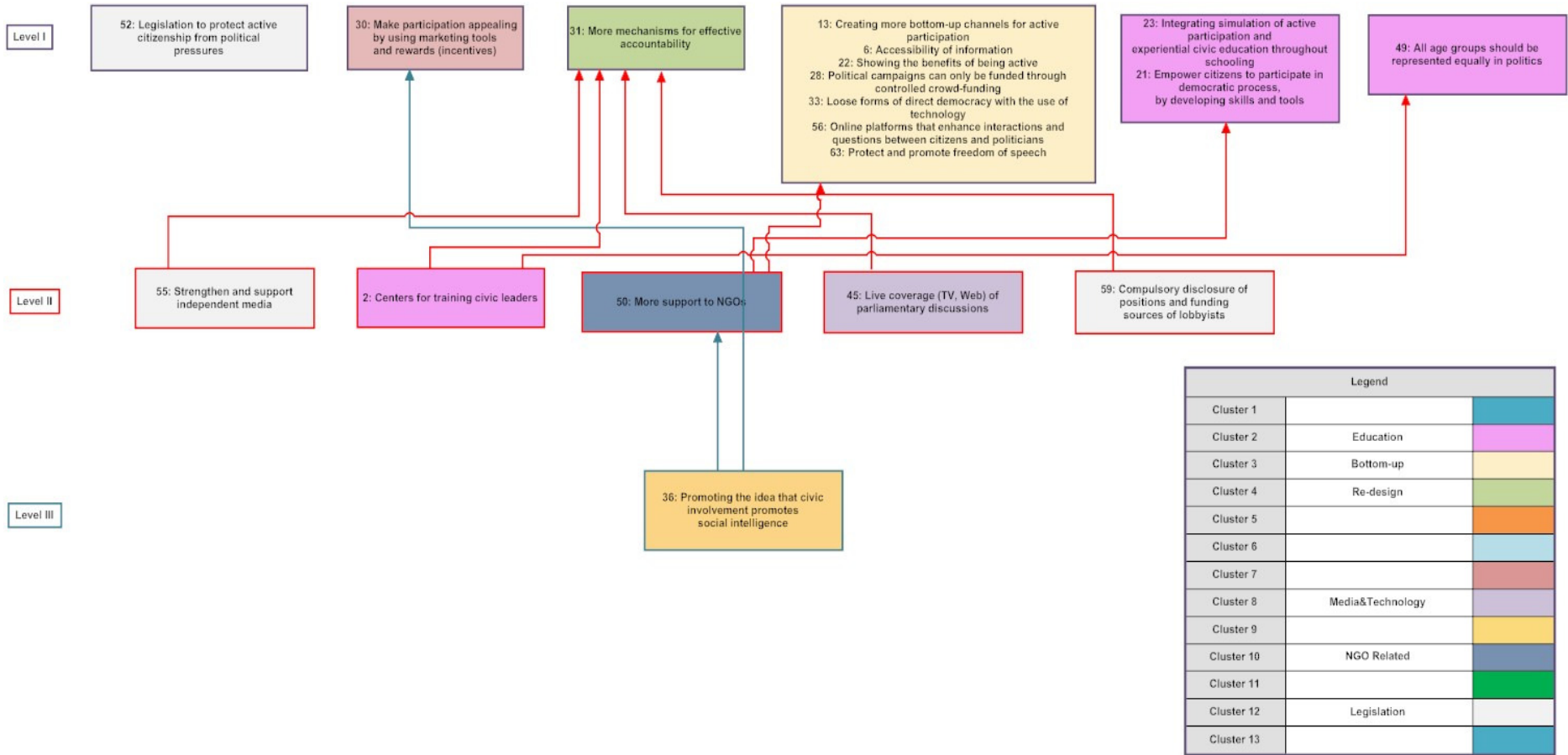
Astfel de cicluri sunt indicatori ai complexității situațiilor care sunt adresate și este nevoie să fie luate în calcul în momentul în care este realizat un plan de acțiune.

Ideile sunt ilustrate în harta de mai jos:

Influence Map

COLABORATORI:

Participanți:

1. Romina Borasco
2. Lorenza Lupini
3. Mihaela Bolohan
4. Maria Magdalena Oanca
5. Morel Bolea
6. Agnieszka Dadak
7. Rafal Dadak
8. Jerzy Kraus
9. Yiannis Clerides
10. Nicolina Karaolia
11. Derya Yuksek
12. Marianna Charalambous
13. Christine Shahbenderian
14. Dimitrios Economou
15. Maria Georgiou
16. Chrysoulis Zampas
17. Andreas Andreou
18. Ana Tomasko Plucavec
19. Eleni Philippou
20. Memnon Arestis
21. Sophia Arnaouti
22. Paul Drousiotis
23. Fatema Islam
24. Katerina Fotiou
25. Costantina Spanoude

Echipe de facilitare a co-laboratorului **Let's Get Active** a fost compusă din:

1. Yiannis Laouris (Facilitator coordonator)
2. Eleni Philippou (Facilitator Asistent)
3. Katerina Fotiou (Facilitator Asistent)

CONCLUZII PENTRU RECOMANDĂRI FINALE

Forumul Internațional al Cetățenilor a dat posibilitatea cetățenilor din întreaga Europa să-și exprime ideile într-o formă structurată, să decidă care dintre ele sunt cele mai eficiente și să analizeze cum aceste idei (soluții) se influențează reciproc.

Soluțiile/recomandările propuse au fost structurate pe harta influenței ilustrate în capitolele anterioare și arată cum prin realizarea de progrese (de exemplu promovare/implementare) în ideea care se află la nivelul al treilea vom face progrese în atingerea ideilor de la nivelul 2 și 1. Ideea care este cea mai influentă este: promovarea ideii că implicarea civică dezvoltă inteligența socială. (36)

În timpul procesului de structurare, mulți participanți au văzut o legătură puternică între ideea 36 și ideile care au primit voturi. A fost ideea cu cea mai puternică legătură dintre cele care au fost votate. Participanții au văzut o legătură puternică între inteligența socială și angajamentul civic și consideră că prin valorificarea ideii că angajamentul civic dezvoltă inteligența socială vom fi mai eficienți: a) în dezvoltarea „Centrelor pentru formarea liderilor civici” (2), b) în implementarea „Obligativitatea divulgării pozițiilor și surselor de finanțare ale celor care fac lobby” (59), c) în a avea „Acoperire live (TV, on-line) a discuțiilor parlamentare” (45), d) în „Consolidarea și susținerea mass-mediei independente” (55) și în cele din urmă e) în a acorda mai mult sprijin pentru ONG-uri (50).

Pe parcursul procesului de structurare, soluțiile menționate mai sus au fost asociate cu toate ideile care au primit voturi și majoritatea participanților au fost de acord că, prin implementarea lor, vom obține rezultatele dorite.

Pe baza afirmațiilor prezentate mai sus recomandările noastre sunt următoarele:

- 1) Activați pașii care ar consolida legătura dintre inteligența socială și participarea civică
- 2) Concentrarea pe crearea centrelor pentru formarea liderilor civici și, astfel, abordând nevoia oamenilor de a fi mai informați privind angajamentul civic.
- 3) A face procesul de luare a deciziilor în materie de chestiuni publice mai transparent, divulgând poziția și sursele de finanțare ale celor care fac lobby.
- 4) Promovarea gândirii independente și limitări propagandei mass-media prin promovarea ideii de a avea acces direct (TV, on-line) la discuțiile parlamentare.
- 5) Consolidarea și susținerea mass-mediei independente.
- 6) Consolidarea importanței ONG-urilor pentru a le face astfel parte intergrantă a procesului decizional.

Prin realizarea unor progrese în recomandările mai sus menționate, vom aborda rădăcinile participării limitate în procesul democratic și vom obține o schimbare în multe alte domenii.

PROCESUL DIALOGULUI DEMOCRATIC STRUCTURAT – Întrebări frecvente

Ce înseamnă SPPD? Cu ce este diferit față de PPS (Procesul de Proiectare Structurat)?

Procesul Dialogului Structurat este o metodologie care permite actorilor sociali să discute o problemă într-o manieră structurată democratic care să le permită obținerea de rezultate. Este o metodologie psihosocială, științifică profund motivată care a evoluat în peste 30 de ani de dezvoltare până la implementarea sa curentă cu un software-suport pentru proiectare colaborativă la scară largă.

Când a fost prima dată considerat dialogul structurat necesar?

Necesitatea unei astfel de abordări a fost imaginată prima dată de gânditorii sistemului din Clubul de la Roma (Ozbekhan, 1969, 1970), și rafinată sistematic prin ani de desfășurare în Management Intercativ (MI), pentru a apărea ca practică a dialogului întemeiată metodic care acum este susținută prin software-ul conceput special în acest scop (ex. CogniScope system). Managementul Interactiv, dezvoltat inițial de John Warfield și Alexander Christakis la începutul anilor '70 (Christakis, 1973; Warfield & Cardenas, 1994), a evoluat într-o a treia generație ca SPPD.

Ce înseamnă Agora?

Agora reprezentau centrele vitale ale orașelor grecești. Piețele în aer liber și sălile convențiilor agorei din Atena sunt locurile unde bârfa se amestecă cu politica. Agora din Atena a fost locul de naștere al democrației. Acolo cetățenii discutau probleme presante și luau decizii pe baza votului popular.

Care este institutul pentru Agora secolului 21?

Institutul pentru Agora secolului 21 este o organizație bazată pe voluntariat dedicată democrației viguroase pe modelul celei practicate în Agora Greciei antice. Aceasta implică Co-Laboratoare ale democrației care permit dialogul civic în situații complexe. Gânditorii sistemului care au fost și președinți ai Societății Internaționale pentru Științele Sistemului, cum ar fi Bela Banathy și Alexander Christakis, au fondat Institutul.

Ce este Clubul Romei?

Clubul de la Roma a fost fondat în aprilie 1968 de Aurelio Peccei, un industriaș italian, și Alexander King, om de știință scoțian. Clubul de la Roma este un think tank și centru de inovare și inițiativă. Ca organizație non-guvernamentală non-profit (ONG), reunește oameni de știință, economiști, oameni de afaceri, înalți funcționari civili internaționali, șefi de state și foști șefi de state de pe toate cele 5 continente care sunt convinși că viitorul omenirii nu este determinat odată pentru totdeauna și că fiecare ființă umană poate contribui la îmbunătățirea societății.

Hasan Özbekhan, Erich Jantsch și Alexander Christakis au fost responsabili pentru conceptualizarea prospectului original al titlului Clubului de la Roma.

"Situția neplăcută a omenirii." Acest prospect a fost fondat pe o arhitectură umanistă și participarea actorilor sociali la dialogul democratic. Când Comitetul Executiv al Clubului de la Roma a optat în vara anului 1970 pentru o metodologie mecanicistă și elitistă pentru un viitor extrapolat, și-au dat demisia din funcțiile lor.

În ce fel sunt diferite Co-Laboratoarele de alte work-shop-uri?

Multe procese de grup generează entuziasm și stare de bine prin faptul că oamenii își împărtășesc preocupările și speranțele reciproc.

Co-Laboratoarele merg dincolo de aceasta euforie inițială către:

- Descoperirea cauzelor de bază;
- Adoptarea unui plan de acțiune consensual;
- Dezvoltarea echipei dedicate implementării acelor planuri; și
- Generarea unor legături de durată bazate pe respect, încredere și cooperare.

Co-Laboratoarele ating aceste rezultate cu respectarea autonomiei tuturor participanților, și utilizând o serie de instrumente de consens inclusiv disciplină, tehnologie și grafică care permit tuturor actorilor sociali să controleze discuția. Co-Laboratoarele sunt o perfecționare a Managementului Interactiv, o metodologie de design și decizie dezvoltat în ultimii 30 de ani pentru a face față în situații complexe ce implică diverși actori sociali. A fost folosită cu succes peste tot în lume în situații de incertitudine și conflict.

18

Care sunt scopurile aplicațiilor obișnuite ale PPDS?

SPPD este instrumentul perfect pentru a sprijini diverse grupuri de actori sociali interesate să rezolve conflicte și să lucreze împreună în proiectarea prin consens a unei noi soluții. Este perfect pentru:

- Rezolvarea problemelor diverșilor actori sociali
- Luarea deciziilor în grupuri mari democratice
- Proiectarea de politici și luarea deciziilor
- Rezolvarea problemelor complexe
- Planificare strategică și stabilirea priorităților eficient
- Portofoliu și alocarea activelor de afaceri
- Identificarea problemei

Câte ore trebuie să investească un grup într-un Co-Laborator?

Durata unui Co-Laborator tipic variază de la un minim de 10-20 de ore până la 100 de ore. Aplicarea tehnologiilor virtuale a făcut posibilă scurtarea timpului necesar pentru o aplicație SPPD, asigurând în același timp fidelitatea procesului și a produselor. Părți ale Co-Laboratoarelor sunt realizate asincron (ex., comunicarea prin email prin care facilitatorii compilează și împărtășesc toate datele) și altele în sincron, într-un mediu fizic sau virtual. Model SPPD virtual a fost descris într-o lucrare de Laouris & Christakis.

Este SPPD întemeiată pe o știință solidă?

SPPD este întemeiată științific pe șapte legi cibernetice recunoscute de numele autorilor lor:

1. Legea Ashby a Varietății Necesare (Ashby, 1958);
2. Legea Miller a Parcimoniei Necesare (Miller, 1956; Warfield, 1988);
3. Legea Boulding a Proeminenței? Necesare (Boulding, 1966);
4. Legea Peirce a Semnificației Necesare (Turrissi, 1997);
5. Legea Tsivacou a Deciziei Autonome Necesare (Tsivacou, 1997);
6. Legea Dye a Evoluției Observațiilor Necesare (Dye et al., 1999) și
7. Legea Law a Acțiunii Necesare (Laouris & Christakis, 2007).

Care sunt cele patru Axiome ale Proiectării Dialogice?

1. **COMPLEXITATEA:** Trăim într-o lume foarte complexă. Problemele sunt complexe și interconectate.
2. **PARSIMONIA:** Atenția și gândirea umană sunt limitate. Atenția și gândirea sunt de obicei suprasolicitate într-o proiectare de grup.
3. **PROEMINENȚA:** Câmpul opțiunilor în orice evaluare este multidimensional. “sinteza proeminentă” este dificilă.
4. **ANGAJAMENT:** nerespectarea participării actorilor sociali în proiectarea planurilor de acțiune este lipsită de etică iar planurile sunt sortite eșecului.

Table 1: List of Ideas

- 1: Minimize bureaucracy
- 2: Centers for training civic leaders
- 3: Training specialists and promoters of active citizenship
- 4: Formal and non formal civic education
- 5: Building democratic activity traditions
- 6: Accessibility of information
- 7: Awareness concerning democracy
- 8: Creating a platform of discussion between generations
- 9: Showing good practices
- 10: Effective information - dissemination
- 11: Make parliamentary participation a lottery
- 12: Lower wages and benefits for elected politicians
- 13: Creating more bottom-up channels for active participation
- 14: Political education at secondary school
- 15: Introduce quotas for youth participation in the parliament
- 16: No more than 2 terms for elected politicians
- 17: Implementing workshops and political education at universities
- 18: Strengthen the connection between civil society, local authorities and the EU
- 19: Active participation in society
- 20: Mass media involvement in democratic activities
- 21: Empower citizens to participate in democratic process, by developing skills and tools
- 22: Showing the benefits of being active
- 23: Integrating simulation of active participation and experiential civic education throughout schooling
- 24: [DELETE]* Citizens skills in democratic process
- 25: [DELETE] Rewards for being active
- 26: [DELETE] Show how a specific activity could change something for the better
- 27: [DELETE] Civic training throughout schooling
- 28: Political campaigns can only be funded through controlled crowdfunding
- 29: Massive increase in the number of members of parliament
- 30: Make participation appealing by using marketing tools and rewards (incentives)
- 31: More mechanisms for effective accountability
- 32: [DELETE] Integrating experiential civic education
- 33: Loose forms of direct democracy with the use of technology
- 34: Raising awareness among public that active participation can change things
- 35: Democracy through performances

36: Promoting the idea that civic involvement promotes social intelligence

37: Transparency and dialogue

38: Mobile citizen's activity centers, reaching also smaller cities

39: [DELETE] A more simple and clear language

40: Schedule democratic meetings at local levels

41: More NGOs activities

42: Feedback walls for politicians

43: [DELETE] Effective accountability of decision makers

44: You need to pass a test to vote

45: Live coverage (TV, Web) of parliamentary discussions

46: Work to eliminate the attitude of powerlessness

47: More checks and balances on corporate takeover during policy formulation

48: Loose forms of direct democracy without the use of technology for local communities

49: All age groups should be represented equally in politics

50: More support to NGOs

51: Competition for performance

52: Legislation to protect active citizenship from political pressures

53: Civic activity is not only a charity

54: Less tyranny of the interest groups, fewer NGOs

55: Strengthen and support independent media

56: Online platforms that enhance interactions and questions between citizens and politicians

57: Showing the consequences of not being active

58: Being more efficient to expose and punish corruption

59: Compulsory disclosure of positions and funding sources of lobbyists

60: Increase trust in democracy by role modeling

61: More community based radio stations and media projects

62: Better quality of English teaching

63: Protect and promote freedom of speech

64: [DELETE] Creation of network groups for easier access to political institutions

65: Wealth disclosure for everybody

**[DELETE]: When two or more participants decide that their ideas are very similar they have the option to merge their ideas in one answer and delete the other ones. This only happens the owners of the ideas are in agreement.*

Table 3. List of votes

- 21:** (7 Votes) Empower citizens to participate in democratic process, by developing skills and tools
- 13:** (4 Votes) Creating more bottom-up channels for active participation
- 49:** (4 Votes) All age groups should be represented equally in politics
- 59:** (4 Votes) Compulsory disclosure of positions and funding sources of lobbyists
- 28:** (3 Votes) Political campaigns can only be funded through controlled crowd-funding
- 33:** (3 Votes) Loose forms of direct democracy with the use of technology
- 56:** (3 Votes) Online platforms that enhance interactions and questions between citizens and politicians
- 2:** (2 Votes) Centers for training civic leaders
- 22:** (2 Votes) Showing the benefits of being active
- 30:** (2 Votes) Make participation appealing by using marketing tools and rewards (incentives)
- 36:** (2 Votes) Promoting the idea that civic involvement promotes social intelligence
- 45:** (2 Votes) Live coverage (TV, Web) of parliamentary discussions
- 50:** (2 Votes) More support to NGOs
- 52:** (2 Votes) Legislation to protect active citizenship from political pressures
- 63:** (2 Votes) Protect and promote freedom of speech
- 6:** (1 Votes) Accessibility of information
- 8:** (1 Votes) Creating a platform of discussion between generations
- 9:** (1 Votes) Showing good practices
- 10:** (1 Votes) Effective information - dissemination
- 11:** (1 Votes) Make parliamentary participation a lottery
- 12:** (1 Votes) Lower wages and benefits for elected politicians
- 14:** (1 Votes) Political education at secondary school
- 16:** (1 Votes) No more than 2 terms for elected politicians
- 17:** (1 Votes) Implementing workshops and political education at universities
- 31:** (1 Votes) More mechanisms for effective accountability
- 54:** (1 Votes) Less tyranny of the interest groups, fewer NGOs
- 60:** (1 Votes) Increase trust in democracy by role modelling
- 1:** (0 Votes) Minimize bureaucracy
- 3:** (0 Votes) Training specialists and promoters of active citizenship
- 4:** (0 Votes) Formal and non formal civic education
- 5:** (0 Votes) Building democratic activity traditions
- 7:** (0 Votes) Awareness concerning democracy
- 15:** (0 Votes) Introduce quotas for youth participation in the parliament
- 18:** (0 Votes) Strengthen the connection between civil society, local authorities and the EU
- 19:** (0 Votes) Active participation in society
- 20:** (0 Votes) Mass media involvement in democratic activities
- 24:** (0 Votes) [DELETE]* Citizens skills in democratic process

- 25:** (0 Votes) [DELETE] Rewards for being active
- 26:** (0 Votes) [DELETE] Show how a specific activity could change something for the better
- 27:** (0 Votes) [DELETE] Civic training throughout schooling
- 29:** (0 Votes) Massive increase in the number of members of parliament
- 32:** (0 Votes) [DELETE] Integrating experiential civic education
- 34:** (0 Votes) Raising awareness among public that active participation can change things
- 35:** (0 Votes) Democracy through performances
- 37:** (0 Votes) Transparency and dialogue
- 38:** (0 Votes) Mobile citizen's activity centers, reaching also smaller cities
- 39:** (0 Votes) [DELETE] A more simple and clear language
- 40:** (0 Votes) Schedule democratic meetings at local levels
- 41:** (0 Votes) More NGOs activities
- 42:** (0 Votes) Feedback walls for politicians
- 43:** (0 Votes) [DELETE] Effective accountability of decision makers
- 44:** (0 Votes) You need to pass a test to vote
- 46:** (0 Votes) Work to eliminate the attitude of powerlessness
- 47:** (0 Votes) More checks and balances on corporate takeover during policy formulation
- 48:** (0 Votes) Loose forms of direct democracy without the use of technology for local communities
- 51:** (0 Votes) Competition for performance
- 53:** (0 Votes) Civic activity is not only a charity
- 55:** (0 Votes) Strengthen and support independent media
- 57:** (0 Votes) Showing the consequences of not being active
- 58:** (0 Votes) Being more efficient to expose and punish corruption
- 61:** (0 Votes) More community based radio stations and media projects
- 62:** (0 Votes) Better quality of english teaching
- 64:** (0 Votes) [DELETE] Creation of network groups for easier access to political institutions
- 65:** (0 Votes) Wealth disclosure for everybody

Idea 1: Minimize bureaucracy

I feel there is too much bureaucracy in the public services e.g. when I have to submit an application to a public/government body. I think that by minimizing bureaucracy I could trust the system more.

Idea 2: Centers for training civic leaders

Idea 3: Training specialists and promoters of active citizenship

Idea 4: Formal and non-formal civic education

Civic education is very important and the information is very important in order to participate and have an active saying in the democratic life of the European union but also at local level. And it is very important youth to become active citizens in order to be active and have access to information. Both formally at schools but also non-formal to make it applicable in the society.

Idea 5: Building democratic activity traditions

There are many people in Poland who come from homes where there are no democratic activity traditions. People traditionally do not go to vote, do not take part in many citizens initiatives, not involved in NGOs are not interested in what is happening around them and they don't have an influence on the reality they live in. The challenge is to deliver a kind of support to the children and the youth who are raised in these family with no activity traditions. The idea is to introduce civic education in an early age on the average stage of the formal and non-formal education. Maybe educational programs for parents. Maybe the NGOs could take responsibilities for those activities and support the kids and the youth with tools which are helpful and worth using.

Idea 6: Accessibility of information

It is fundamental to make all information available for all the community, but to be accessible, information must have several characteristics. They should be tailored on different target group, both for what concerns languages, contents and also for what concerns the media or the channel used to disseminate them (a platform, a website, a radio/TV station, newspaper, etc.). Above all, information should be easy to be find (according to each media) an available in real time, in order to be more effective as possible.

Idea 7: Awareness concerning democracy

The LGA project experiences underlined that citizens need and know more about democracy and democratic processes. To be effective, this democratic awareness has to be focused on different target groups (youth, adult, elderly, etc.), though specific tools and methods.

Idea 8: Creating a platform of discussion between generations

The idea is to create common skills for the seniors and for the youth so they can work together. The councils which will advise to the authorities on the local level how to shape their policies so the needs of the citizens will be heard and implemented in the local politics.

Idea 9: Showing good practices

Idea 10: Effective information - dissemination

Definition of Effective: citizens have access to information in a variety of ways, they become informed for what the government is about to decide and they get involved if they so wish. For the information to be effective it should also be bidirectional from the citizens to the decision makers and from the decision makers to the citizens. Effective, easy to use and easily accessible channels should be created and standardized so that all stakeholders are aware and able to utilize them.

Idea 11: Make parliamentary participation a lottery

Idea 12: Lower wages and benefits for elected politicians

Idea 13: Creating more bottom-up channels for active participation

For citizens to have a say or have a proposal for a political issue, there should be established channels for them to communicate this to policy makers and to other citizens. One example is the Cyprus peace process, when politicians ask citizens to take the solution into their own hands but there are no channels for citizens to participate in decisions to be made about solutions.

Idea 14: Political education at secondary school

Idea 15: Introduce quotas for youth participation in the parliament

Young people are not represented enough in politics and are almost completely absent from parliaments. For this reason many young people feel there is no one to represent them and they abstain from voting and from participating in public life, since they see all politicians as being very far away from them. By introducing quotas for people under 30, youth will have a voice in parliament which will represent their interests, thus making them more willing to participate and feel like they too have a say in the public discourse.

Idea 16: No more than 2 terms for elected politicians

Idea 17: Implementing workshops and political education at universities

Implementing workshops and political education at universities. It is important to educate young people, because right now a lot of them think that politics and participation has nothing to do with them, which is critical, because they are a very important voting group. They are not aware of how democracy works. They need to make aware of what their role is and that they can change things and design a better future for themselves and other people.

Idea 18: Strengthen the connection between civil society, local authorities and the EU

There should be a greater cooperation between civil society, local authorities and the EU and this might be achieved by increasing understanding between the three. The EU should be able to listen to its people and the LAs should work with civil society.

Idea 19: Active participation in society

Idea 20: Mass media involvement in democratic activities

The mass-media's involvement in the democratic activities cannot exist without well prepared journalists in the democracy field. Unfortunately, mass-media is like the majority of the population who doesn't have any idea about the importance of the active citizenship.

So we cannot talk about a mass-media which knows how important are the civil society and active citizenship... and mass-media cannot support these concepts without being informed first (or the journalists to be informed first) about them.

So it cannot exist one without the other. Only like this can be involved mass-media. But it has to exist also a legislative factor which can help mass-media to understand the role and importance of the active citizenship's support and promotion.

Idea 21: Empower citizens to participate in democratic process, by developing skills and tools

It is important, in order to participate, citizens to have knowledge, the proper skills and competences and also the tools that society is providing them and to know how to use them. We need to empower citizens to have a saying on democratic life.

Idea 22: Showing the benefits of being active

To show that being an active person can bring you benefits by showing good examples. For example, you took part in a participatory budget and you have a pavement in your living area or a playground. You have been volunteering for an NGO and now you have skills thanks to which you have now a better job. Give good examples showing that being democratically active brings you benefits and it's worth doing it.

Idea 23: Integrating simulation of active participation and experiential civic education throughout schooling

Civic education usually is very theoretical so if we really want to cultivate active citizenship we should introduce a more experiential angle to it. Students could participate in simulations like model United Nations and model EU, visit politicians and talk to them about what to do, they can visit the parliament. In this way they learn experientially and that will make them engage more in citizen's issues.

Idea 24: [DELETE] Citizens skills in democratic process

Idea 25: [DELETE] Rewards for being active

The idea is to use marketing tools to promote activity and to introduce some rewards for being active. Every person who is taking part in democratic processes will feel it brings some benefits to her or to him.

Idea 26: [DELETE] Show how a specific activity could change something for the better

Idea 27: [DELETE] Civic training throughout schooling

The idea here is the continuation of education. Civic duties may be taught in age appropriate ways from kindergarten to university level and beyond. Over the years, this will achieve a level of civic society that will be instrumental in ensuring democratic policies.

Idea 28: Political campaigns can only be funded through controlled crowd-funding

Every political campaign can only be funded through crowd funding. In that way, every donation that a politician receives, has to be cut at a certain amount. A politician can receive and have as much money as he likes to fund his political campaign but each donor can fund a certain amount and therefore it demarketises the monetisation of political campaigns.

Idea 29: Massive increase in the number of members of parliament

Idea 30: Make participation appealing by using marketing tools and rewards (incentives)

The goal would be to use the marketing tools, being normally used in trade, to create a system of incentives (introducing an activity = reward rule). The aim of the marketing tools would be to show benefits, that could be available for socially active person or organisation (I am active – so I'm receiving something, for example some useful books or an opportunity to advertise of my local NGO's activities in the all-country media). This kind of actions would strengthen the synergy effect: The citizen – NGO – involvement. (jestem aktywny – coś otrzymuje, np. drobne książki albo reklama działań lokalnych NGO w mediach centralnych).

Idea 31: More mechanisms for effective accountability

Introducing implementing mechanisms which will hold politicians at all levels accountable of action, in proportion to the effect that they are having on the population. It is a concept that might have not been introduced before but it is the most important think, politicians to know that when they are elected, they are responsible for their actions. The youth can become again active in this domain, because one of the main reasons is because politicians can take any decisions but no effective punishment is placed on them.

Idea 32: [DELETE] Integrating experiential civic education

Learning about civic education in theory doesn't make young people active citizens. The way to learn about society should be experiential, with on-site visits, discussions and simulations of the way the parliament works. Having experiential civic education throughout schooling is the most effective way to develop skills that will make children become active citizens.

Idea 33: Loose forms of direct democracy with the use of technology

Idea 34: Raising awareness among public that active participation can change things.

Raising awareness among public that active participation can change things. People have a mindset that nothing will ever change whether they participate or not, so they usually choose not to participate. Awareness that they can make a change should be raised through education, communication and discussion.

Idea 35: Democracy through performances

Why this kind of method? Because through the performing arts it can be promoted new ideas and concepts and it can be presented to the people in a very clear way how it can be a certain concept implemented.

Idea 36: Promoting the idea that civic involvement promotes social intelligence

All the citizens involved in democratic activities know very well that without social intelligence, or better said that the social intelligence is the base of our success. The involvement of the citizen, the active citizenship develops this social intelligence through the fact that it offers us many opportunities to effectively contribute to the common good and to the social good and it give us the opportunity to solve social problems. The first beneficiary of all of this is the active citizen.

If the people would know about all of this, if this concept which is valuable thanks to its results would be promoted, than we will automatically have a beautiful society and a truly functional democracy.

Idea 37: Transparency and dialogue

Idea 38: Mobile citizen's activity centers, reaching also smaller cities

Idea 39: [DELETE] A more simple and clear language

Idea 40: Schedule democratic meetings at local levels

Occasional meetings on events are not effective to encourage participation and engagement. Scheduled local opportunity of democratic participation should represent a path involving citizens as active actors.

Idea 41: More NGOs activities

The idea is that the NGOs leaders will get more politically involved so, for example, they could be on the lists for the local parliament as well. The other thing is that trust between NGOs and their clients, the people they are serving for, should be upgraded. The NGOs should also work for simplifying the language which we use to speak about being locally active, so the language can be understandable for the average people.

Idea 42: Feedback walls for politicians

The main purpose of this idea is to create a possibility of the real assessment of the decision makers during their tenure. Of course we can take part in an election but by a feedback wall I mean assessment of the politicians in the short intervals, that would be then published on the specially created website.

Idea 43: [DELETE] Effective accountability of decision makers

Decision makers must be accountable for their decisions and behaviour and in the event where they are either is in any way within the realm of abuse of power, abuse of position or breach of trust to the citizens, they should be made to assume responsibility as appropriately.

Idea 44: You need to pass a test to vote

Idea 45: Live coverage (TV, Web) of parliamentary discussions

For people to have direct information and not rely on journalists and to know who voted what. That would help them vote the next time.

Idea 46: Work to eliminate the attitude of powerlessness

Idea 47: More checks and balances on corporate takeover during policy formulation

Idea 48: Loose forms of direct democracy without the use of technology for local communities

Idea 49: All age groups should be represented equally in politics

All age groups should be represented equally in politics. A lot of times politics only caters to a certain age group, especially young people are seriously underrepresented and that means that they have no one to represent their interests, so they have no motivation to actively participate. We must represent all of the age groups and their interests equally.

Idea 50: More support to NGOs

The contributions of the NGOs should be strengthened. The private sector could attribute a part of their work to NGOs, same with the government/ or public sector.

Idea 51: Competition for performance

Idea 52: Legislation to protect active citizenship from political pressures

Idea 53: Civic activity is not only a charity

Idea 54: Less tyranny of the interest groups, fewer NGOs

Simply because an organization is non-governmental it does not necessarily mean that the organization has the best interests of the general public at heart. Often, groups with very specific interests when organized impose their will to the majority at the expense of democracy.

Idea 55: Strengthen and support independent media

Idea 56: Online platforms that enhance interactions and questions between citizens and politicians

Idea 57: Showing the consequences of not being active

Idea 58: Being more efficient to expose and punish corruption

Being more efficient to expose and punish corruption It usually takes a long time to expose corruption, there should be more and better investigations. Also most of the time politicians are not held accountable for their actions, because of their status. Everyone should be punished fairly and equally no matter who they are or what connections they have.

Idea 59: Compulsory disclosure of positions and funding sources of lobbyists

This comes as a check and balance for idea 54 - to ensure transparency and limit the tyranny of the interest groups

Idea 60: Increase trust in democracy by role modeling

Idea 61: More community based radio stations and media projects

Idea 62: Better quality of English

Most documents at the European level are in English. Also, if you like to watch the recordings from the EU parliament debates or go through some papers, documents, regulations, most of them are available in English. The citizens need a better knowledge of this language, better command to be able to understand those documents. Not everybody can have this level of command of a foreign language, but the language should be taught better so the people can use it better.

Idea 63: Protect and promote freedom of speech

REFERENCES

Books and Publications

1. Christakis, A.N. and Bausch, K. (2006). *How People Harness Their Collective Wisdom and Power to Construct the Future in Co-Laboratories of Democracy*. Information Age Publishing, Inc.
2. Flanagan, T. R., and Christakis, A. N., (2009). *The Talking Point: Creating an Environment for Exploring Complex Meaning*. Information Age Publishing Inc.
3. Laouris, Y. (2010) *The ABCs of the Science of Structured Dialogic Design*. Int. J. Applied Systemic Studies (in press). Available on line at: http://sddinternationalschool.wikispaces.com/file/view/TheScienceOfDialogue2010421_FWC_Version.pdf
4. Schreibman, V., Christakis, A., *New Geometry of Language and New Technology of Democracy, Int. J. Applied Systemic Studies, Vol. 1, No. 1, pp.15–31*
6. Laouris, Y., Laouri, R. and Christakis, A. (2008). *Communication praxis for ethical accountability; The ethics of the tree of action*. Syst Res BehavSci 25(2), 331–348.

Articles

1. Roe, P., Gill, J., Allen, B., Boyle, B., Heck, H., Siitta, G., Laouris, Y. (2011). *Towards a technology transfer roadmap from the Coordination Action in R&D in Accessible and Assistive ICT (CARDIAC)*. Technology and Disability 23, 171–181 DOI 10.3233/TAD-2011-0325.
2. Laouris, Y., Siitta, G., Roe, P., Emiliani, P-L., Christakis, A. (2011). *Virtual Structured Dialogic Design as Tool for Analysis of Threats before Implementing European Dialogues Aiming to Identify R&D Gaps in Assistive ICT*. In C. Stephanidis (Ed.): Universal Access in HCI, Part I, HCII 2011, LNCS 6765, pp. 492–497, Springer-Verlag Berlin Heidelberg.
3. Laouris Y., Underwood, G., Laouri, R., Christakis A. (2010). *Structured dialogue embedded within a emerging technologies*. In: *Using Emerging Technologies in Distance Education*, Veletsianos G. (Ed), Distance Education series, Athabasca University, Canada Ch 8, 153-173.
4. Laouris, Y., Michaelides, M., Damdelen, M., Laouri, R., Beyatli, D., & Christakis, A. (2009). *A systemic evaluation of the state of affairs following the negative outcome of the referendum in Cyprus using a structured dialogic design process*. Systemic Practice and Action Research 22 (1), 45-75.
5. Laouris, Y., Erel, A., Michaelides, M., Damdelen, M., Taraszow, T., Dagli, I., Laouri, R. and Christakis, A. (2009). *Exploring options for enhancement of social dialogue between the Turkish and Greek communities in Cyprus using the Structured Dialogic Design Process*. Systemic Practice and Action Research, 22, 361–381.
6. Laouris, Y., Michaelides, M. and Sapio, B. (2008). *A Systemic Evaluation of Obstacles Preventing the Wider Public Benefiting from and Participating in the Broadband Society*. Observatorio Journal, 5, 21-31.
7. Laouris, Y. and Christakis, A. (2007). *Harnessing collective wisdom at a fraction of the time using Structured Dialogic Design Process in a virtual communication context* Int. J. Applied Systemic Studies, 1(2), 131–153.

